

UZ IZLOŽBU LJERKE NJERŠ  
U PALAČI NA ZAGREBAČ-  
KOM RADIĆEVOM TRGU

# Akordi starog Zagreba

Dvogodišnja suradnja Ljerke Njerš, zagrebačke slikarice i keramičarke, i Muzeja grada Zagreba urodila je zanimljivim rezultatom – autohtonom serijom monotipija i keramičkih djela u kojima se ogleda prošlost Zagreba. Djela su izložena ovih dana u Palači na Radićevu trgu 9, a samim nazivom »Hommage Zagrebu« odaju počast gradu bogate povijesti i vizualne raskoši.

Serijal monotipija otkriva novi medij u kojemu je ta autorica očito našla dovoljno izazova i poticaja. Dosjetila se, naime, vješto iskoristiti otisak starih litografija i fotografija (među kojima prepoznajemo i djela čuvenog Juliusa Hühna), a koje vjerno, ali i s mnogo romantike, predočavaju vizure grada u prošlom stoljeću, te pojedine njegove karakteristične segmente koji su mu određivali fizionomiju. Dominiraju tako neogotički tornjevi Zagrebačke katedrale, Jelačićev spomenik na velikom trgu viđen iz različitih kutova, a i maksimirske zelene tišine kako ih je vidio još Ivan Zaslavski u svojoj čuvenoj mapi »Jurjaves«.

Ta »Kulisa« starog Zagreba oživljena je na monotipijama Ljerke Njerš potpuno suvremenim akordima intenzivnih boja (crvenih, zelenih, plavih), te širokim i energičnim potezima kista. Korelaciju sa suvremenim gledaocem autorica uspostavlja preko svojih trajnih motiva, prepoznatljivih ženskih aktova i stiliziranih cvjetova koji su vješto ukomponirani sa starim motivima grafika i litografija. Tako se gledalac prisjeća starog izgleda grada, njegovih ljepota i prohujalih desetljeća, a da se ipak nalazi u svome vremenu.

Druga su cjelina keramički tanjuri, pladnjevi, zdjele od porculana i majolike, koji po rubovima imaju aplicirane detalje preuzete iz licitarskih kalupa 17. stoljeća. To su mahom stilizirani motivi voća, raslinja, ali i ljudskih likova. Istrgnuti iz cjeline starog i složeni u novom kompozicijskom slijedu, ti su detalji uspjela reljefna dekoracija predmeta. Ponešto rustikalni tretman spojen s domišljatim oblikovanjem u tim se keramikama nadovezuje, zapravo, na keramički postupak visokog paljenja koji autorica rabi posljednjih godina.

Oslon na stare umjetnine, na baštinu, odlikuje rad Ljerke Njerš još od početaka. Tako, primjerice, u keramičkom joj je nakitu godinama bio poticaj starohrvatski pleter, čije je dijelove vješto interpretirala u osebujne kompozicije. Veliku su ulogu u oslikavanju keramičkih tanjura imali mozaici porečke Eufrazijeve bazilike, ali i karakteristične istarske freske, koje je autorica vrlo dobro poznavala. Godinama je, dakle, jedna linija u njenu stvaranju motivski duboko ukorijenjena u hrvatskom umjetničkom nasljeđu, pa se sadašnje posizanje u fundus Muzeja grada Zagreba, u kojemu, kako kaže autorica, stoje mnoge vrijedne a zaboravljene umjetnine, čini logičnim nastavkom njena interesa za starine. Taj interes po svemu sudeći neće se zaustaviti samo na Zagrebu, već će se ovisno o umjetničnu kretanju proširiti i na druge umjetničkim nasljeđem bogate dijelove naše zemlje.

**E. Cvetkova**